

Converde

Asociația Constructorilor de Acoperișuri, Pereți și Fațade Verzi din România

Acoperișurile Verzi

Soluție Optimă pentru Proiectele cu Fonduri Europene

Programul Tranziție Justă (PTJ) 2021-2027, finanțat prin mecanisme ale Uniunii Europene, sprijină regiunile afectate de tranziția către o economie cu emisii scăzute de carbon, inclusiv investiții în infrastructură durabilă și eficientă energetic, regenerare de mediu construit și adaptare la efectele schimbărilor climatice. În cadrul PTJ, județele eligibile (Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și Mureș) pot depune proiecte care vizează dezvoltarea de parcuri industriale și alte infrastructuri de afaceri cu impact economic și social pozitiv.

Apelurile PTJ pun accent pe **dezvoltarea durabilă și sprijinirea tranziției ecologice a regiunilor afectate**, incluzând investiții care contribuie la eficiența energetică, reducerea impactului asupra mediului și creșterea rezilienței infrastructurii. Documentele oficiale subliniază că proiectele trebuie să răspundă efectelor sociale, economice și de mediu ale tranziției și să fie aliniate cu obiectivele climatice ale UE până în 2050.

Criteriile de eligibilitate și pașii de evaluare impun explicit că proiectele **trebuie să includă măsuri de adaptare la schimbările climatice, să respecte principiul DNSH (“Do No Significant Harm”) și să demonstreze contribuții la reducerea impactului asupra mediului**. Astfel, soluțiile verzi integrate devin relevante nu doar ca elemente tehnice, dar și ca argumente de conformitate cu cerințele europene de finanțare.

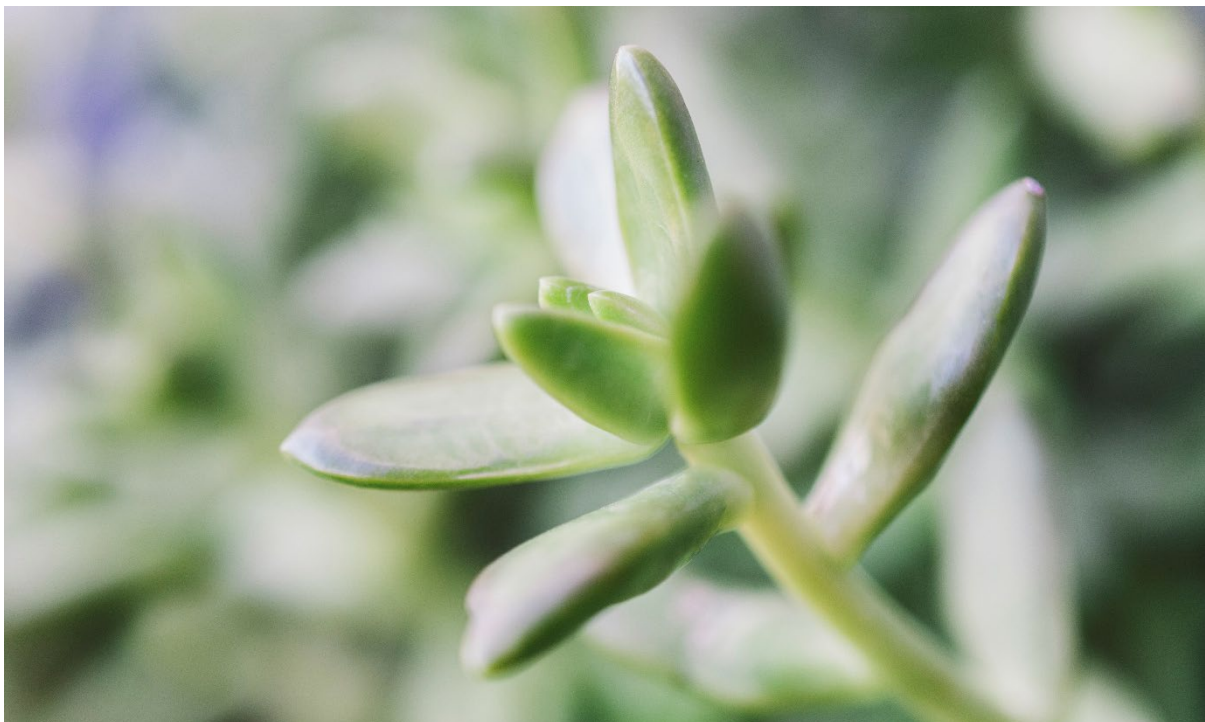

De ce acoperișurile verzi se înscriu în obiectivele strategice ale finanțării UE?

Istoric, politicile UE sporesc integrarea elementelor de infrastructură verde în planificarea urbană și a clădirilor pentru adaptare climatică și gestionarea apei pluviale, reducerea „insulelor de căldură urbană” și ameliorarea microclimatului. Parlamentul European a subliniat în documente oficiale că astfel de intervenții sunt eficiente pentru a reduce scurgerile de apă, a răcori mediul și a îmbunătăți gestionarea resurselor naturale.

De asemenea, Comisia Europeană definește „infrastructura verde” ca un instrument pentru furnizarea de servicii ecosistemice multiple (purificare a apei și aerului, reducerea riscului de inundații, conservarea biodiversității) și pentru susținerea economiei verzi și a bunăstării societății.

Acoperișurile verzi reprezintă o soluție tehnică îmbinată cu un avantaj strategic de mediu, economic și social pentru proiectele care accesează fonduri europene, în special cele din Programul Tranziție Justă. Argumentele lor se leagă direct de criteriile de eligibilitate și prioritățile strategice ale apelului, fiind astfel o soluție optimă pentru autorități locale și consultanți UE care doresc să construiască parcuri industriale inovatoare, durabile și reziliente la schimbările climatice.

Domenii relevante pentru acoperișurile verzi

Documentația PTJ conturează un cadru favorabil pentru includerea soluțiilor verzi, și indică mai multe arii în care acestea pot fi integrate în proiecte:

- **Ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități economice în declin sau transformare** – acest domeniu permite introducerea soluțiilor de infrastructură verde, inclusiv acoperișuri verzi, ca parte a lucrărilor de modernizare sau extindere a clădirilor industriale.
- **Asigurarea imunizării la schimbările climatice** – Ghidul Solicitantului impune ca proiectele să demonstreze reducerea vulnerabilității infrastructurii la impactul climatic. Acoperișurile verzi contribuie direct la această cerință prin: retenția apei pluviale, reducerea efectului de insulă urbană, atenuarea fluctuațiilor de temperatură și reducerea pierderilor de energie.
- **Respectarea principiului DNSH (Do No Significant Harm)** – soluțiile verzi reduc impactul asupra mediului, sprijinind respectarea criteriilor PTJ pentru dezvoltare sustenabilă și protecția ecosistemelor.
- **Eficiență energetică și infrastructură verde** – lucrările la clădiri și infrastructură industrială trebuie să includă măsuri pentru reducerea consumului energetic. Acoperișurile verzi funcționează ca strat suplimentar de izolație, reducând costurile cu energia pentru încălzire și răcire și crescând astfel eficiența energetică a clădirilor. Pe de altă parte, integrat cu panouri PV, în sistem biosolar, pot contribui la creșterea performanței panourilor.

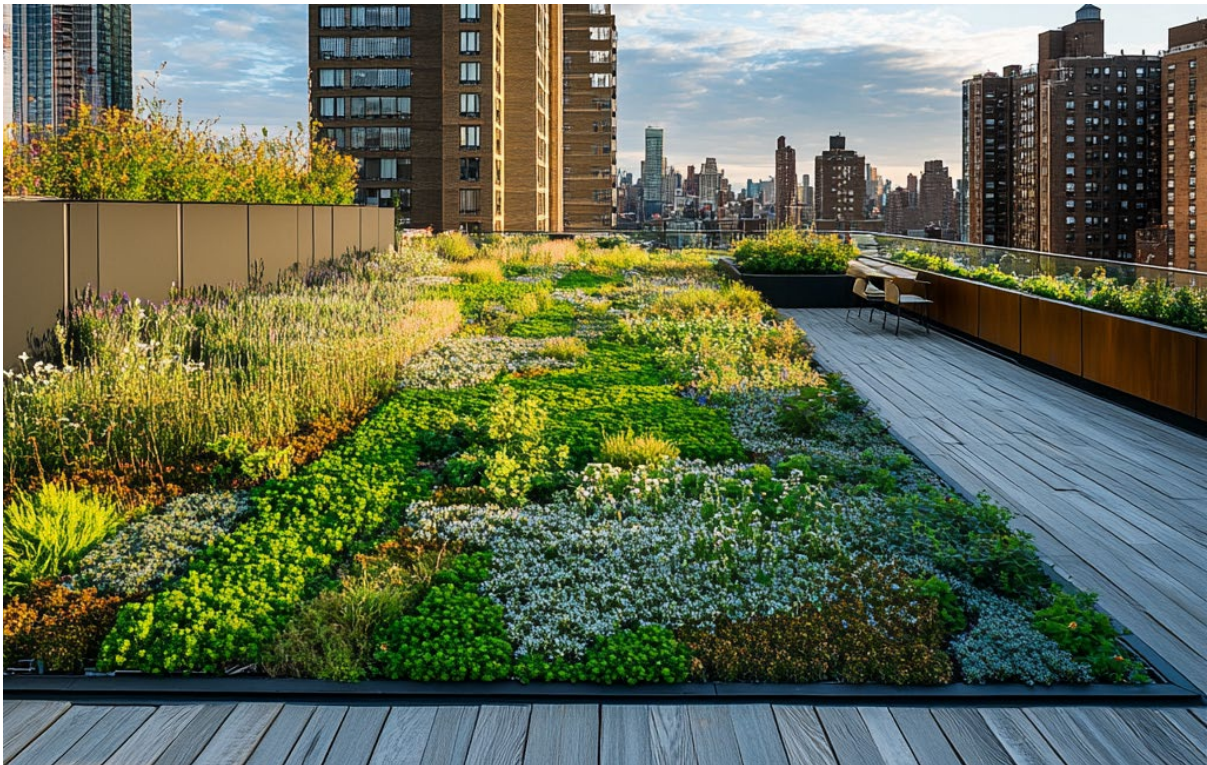
Beneficiile acoperișurilor verzi

Gestionarea apelor pluviale și adaptarea la schimbările climatice

Unul dintre cele mai tangibile avantaje este capacitatea acoperișurilor verzi de reținere și absorbție a precipitațiilor, reducând semnificativ scurgerile rapide spre sistemele de canalizare și risc de inundații. Aceasta este o măsură de adaptare la variabilitatea precipitațiilor intensificate de schimbările climatice, ceea ce le face relevante pentru condițiile locale ale proiectelor de infrastructură mare (inclusiv parcuri industriale). Pe termen lung, retenția apei de ploaie reduce costurile de construcție și întreținere a sistemelor de drenaj și degradează presiunile asupra infrastructurii gri tradiționale.

Reducerea consumului de energie și eficiență termică

Vegetația și stratul de sol al acoperișurilor verzi creează un strat de izolare naturală pentru variațiile de temperatură. Limitează transferurile termice prin acoperiș, ceea ce duce la reducerea energiei necesare pentru răcire vara și pentru încălzire iarna. Mai multe studii documentate arată reduceri ale cererii energetice de până la 25-50% pentru răcire și 10-30% pentru încălzire, în funcție de tipul de construcție și climat. Acest lucru este deosebit de relevant în contextul cerințelor de adaptare și reducere a emisiilor din ghidurile de finanțare, unde eficiența energetică cântărește în evaluarea tehnico-financiară.

Combaterea efectului de insulă urbană (UHIE)

Acoperișurile verzi reduc temperaturile de suprafață ale construcțiilor prin evapotranspirație și răcire. Temperatura ambientală în jurul suprafețelor vegetale poate să fie cu 2,5 - 6°C mai scăzută, comparativ cu acoperișurile convenționale, iar temperaturile de suprafață pot fi mai reduse cu 20-40°C, ceea ce atenuează efectul de insulă de căldură urbană în zonele dens construite.

Biodiversitate și calitatea aerului

Acoperișurile verzi funcționează ca habitat pentru plante și animale mici, susținând diversitatea biologică într-un context urban/industrial în care suprafețele impermeabile domină. Vegetația captează poluanții atmosferici și particulele fine din aer, contribuind la îmbunătățirea calității atmosferice locale. Acest aspect este important mai ales în proiectele care urmăresc cerințe de mediu sporit (DNSH, dezvoltare durabilă), accentuate în Ghidul solicitantului PTJ.

Avantaje economice

Acoperișurile verzi extind durata de viață a membranei de acoperiș prin protecție împotriva radiațiilor UV și fluctuațiilor termice, diminuând costurile de întreținere și înlocuire. Iar prin combinarea cu alte tehnologii, cum ar fi panouri fotovoltaice, se poate obține un sistem integrat de eficiență energetică și producere de energie verde (biosolar roofs), ceea ce adaugă valoare investiției și poate ridica performanța proiectului în criteriile de evaluare ale finanțării UE.

Relevanța acoperișurilor verzi pentru finanțările UE

- Aliniere cu obiectivele strategice PTJ și Pactului Verde European – reducere de emisii, adaptare climatică, eficiență energetică.
- Conformitate cu criteriile DNSH și cerința de adaptare la schimbări climatice impuse de documentele de apeluri (ex: Ghidul Solicitantului).
- Beneficii cuantificabile în gestionarea apelor pluviale, economii la energie și impact pozitiv asupra mediului, valori relevante la punctajul tehnic și justificarea investiției.
- Contribuie la creșterea șanselor de finanțare când sunt integrate cu alte soluții verzi inovatoare (de exemplu, integrarea cu panouri solare, **acoperiș biosolar**).

Datorită beneficiilor asupra mediului (izolare naturală, eficiență termică, creșterea biodiversității) **se încadrează în categoria soluțiilor bazate pe natură (nature-based solutions – NBS), ce răspund direcțiilor de finanțare verde ale UE.**

Beneficii acoperișuri verzi	Descriere	Relevanța în PTJ
Gestionarea apei pluviale	Rețin și absorb precipitațiile, reduc riscul de inundații și suprasolicitarea sistemului de canalizare	Adaptarea la schimbările climatice
Eficiență energetică	Izolarea termică naturală, reduc consumul pentru răcire și încălzire	Reducerea emisiilor de CO ₂ (conf. criteriile de eligibilitate)
Combatere UHIE	Scade temperaturile suprafețelor și aerului în zonele înconjurătoare	Creșterea confortului și mitigarea efectelor încălzirii globale
Biodiversitate și calitatea aerului	Vegetația captează poluanți și oferă habitate pentru insecte, animale mici	Respectarea DNSH și dezvoltarea durabilă
Durabilitate	Protejează membranele acoperișurilor și prelungeste durata de viață a hidroizolației	Sustenabilitate și durabilitate pe termen lung